

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	magiszteri	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2021/2022
Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	II

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A magyar szocioonomasztika elméleti kérdései
Назва навчальної дисципліни	Теоретичні питання угорської соціономастики
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	035 Filológia. (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 «Філологія» (035.07 Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 8 Szeminárium/gyakorlat: 10 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 102
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Лекції: 8 Семінарські/практичні заняття: 10 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 102
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Karmacsi Zoltán, PhD karmacsi.zoltan@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кормочі Золтан Золтанович, доктор філософії karmacsi.zoltan@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Mai magyar nyelv

Пререквізити навчальної дисципліни	Magyar nyelvtörténet
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<p>Célja, a hallgatók megismerkedjenek és elsajátítsák az általános és a magyar névtani alapismereteket, tipológiákat. Továbbá megismerkedjenek a névtani kutatások újabb módszereivel, a szocioonomasztika kutatási területeivel.</p> <p>Célja és feladatai megismertetni a hallgatókkal a névtani fogalmakat, a magyar névanyag elméleti felosztását, rendszerezését, tipológiáját. A hallgatók elsajátítsák a modern névkutatási területek főbb jellemzőit, ismérveit.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: a szocioonomasztikai ismeretek és szakirodalmak kritikai elemzése és kezelése, a környezeti nevek szocioonomasztikai szempontú csoportosítása, a társadalomban bekövetkezett névtani változások szocioonomasztikai feltérképezése és elemzése, szocioonomasztikai kutatás megtervezése, kivitelezése és névtani anyag elemzése.</p> <p>Főbb témakörei:</p> <p>A névtudomány rövid története. A névtan társtudományai. Fontosabb definíciók a névtanban. Köznevek és tulajdonnevek összefüggései. Névváltozatok. A tulajdonnevek fordításának, más nyelven történő megfeleltetésének problematikája. A kárpátaljai magyar vonatkozású tulajdonnevek. A nevek grammatikája. A nevek rendszere.</p> <p>A névadás. A világ személynevei. A keresztnévek. A magyar személynevek. A nevek elterjedése és kihalása. A névanyag összetétele. Több keresztnév használata. A névválasztás. Napjaink magyar keresztnévei és keresztnévadási szokások Magyarországon és Kárpátalján. A becenevek alaki rendszere. A családnevek kialakulása. A családnevek öröklődése. Családnévváltozások. A családnevek rendszere.</p> <p>A helynevek keletkezése. A helynevek rendszerszerűsége. Alapfogalmak. A helynévfajták. A helynevek szerkezeti elemzése. Névválasztás. Névtervezés. Kisebbségi névhasználat. Névváltoztatás. Névdívat. Névkontaktológia. Névtitűd. életkor és névhasználat. Nem és névhasználat. Felkezet és névhasználat. Társadalmi csoportok, kisebb-nagyobb közösségek névhasználat. A kárpátaljai magyar vonatkozású tulajdonnevek jellemzői.</p>
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 30 pont.</p> <p>A beszámolón megszerezhető 70 pont. • A tételek két kérdésből állnak: – magyar szocioonomasztikai és névtani alapismeretek 70 pont – gyakorlati munkákkal megszerzett pontok 30 pont.</p>
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom: ymda7ug</p>

<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Baukó János: <i>Bevezetés a szocioonomasztikába</i>, UKF, Nyitra, 2015</p> <p>Baukó János: <i>Társadalom és névhasználat. Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszéke</i>, Budapest, 2019</p> <p>Karmacsi Zoltán: <i>Település- és utcanevek Kárpátalja magyarlakta településein</i>, In: Beregszászi Anikó, Hires-László Kornélia szerk. <i>Mesztelt falakon túl, Születésnap kiadvány</i> Kótyuk István tiszteletére, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, 2014: 87–98.</p> <p>Karmacsi Zoltán 2018: <i>Kárpátalja turisztikai vonzerőinek nyelvi tájképe. Metszetek Vol. 7.</i>, 2018/1: 91–118</p> <p>Farkas Tamás, Slíz Mariann szerk. <i>Magyar névkutatás a 21. század elején. Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet</i>, Budapest, 2015</p> <p>Hajdú Mihály: <i>Általános és magyar névtan</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2003</p> <p>Kiss Jenő–Pusztai Ferenc szerk. (2003): <i>Magyar nyelvtörténet</i>, Osiris Kiadó, Budapest</p>